

BIBLIO

ΤΩΡΑ ΘΑ ΜΙΛΗΣΩ ΕΓΩ: ΕΝΑ ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΑΠΩΛΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΑΡΗ ΒΛΑΒΙΑΝΟ

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΡΑΘΑΝΟΥ - Φωτό: DIRK SKIBA

Κυκλοφόρησε μόλις στις εκδόσεις Πατάκη το «Τώρα θα μιλήσω εγώ» του Χάρη Βλαβιανού: Ένα τολμηρό και φορτισμένο αφήγημα για τον θάνατο της αδελφής του από ηρωίνη

Μια αφοπλιστικά ειλικρινής, λιτή και νηφάλια νουβέλα που εξερευνά θαρραλέα τον πάτο της αβύσσου. Ο βραβευμένος ποιητής, συγγραφέας, δοκιμογράφος, μεταφραστής και καθηγητής ιστορίας και πολιτικής θεωρίας στο Αμερικάνικο Κολλέγιο Ελλάδας Χάρης Βλαβιανός, μόλις κυκλοφόρησε το «Τώρα θα μιλήσω εγώ» (σελ. 80, εκδ. Πατάκη), όπου το μακρύ, λυπητερό και μοναχικό ταξίδι της αδελφής του προς έναν θάνατο προδιγεγραμμένο, δεδομένης της χρόνιας έξης της στην ηρωίνη, εξιστορείται με εντιμότητα και ευαισθησία. Το βιβλίο αυτό είναι μια αφήγηση για την αδυσώπητη βαρβαρότητα του εθισμού, είναι ωστόσο ταυτόχρονα και μια ιστορία για τη δυναμική των οικογενειακών δεσμών, για τη σκληρότητα μιας ζωής χωρίς μητρική αγάπη, για τις χειρονομίες που δεν έγιναν και τις λέξεις που δεν ειπώθηκαν ποτέ. Η Μαρίνα του «Τώρα θα μιλήσω εγώ» εκφράζεται σε γλώσσα που θα αγγίξει κάθε αναγνώστη.

«11 Ιουνίου 2017, τη μέρα εκείνη ένας Ιταλός, άγνωστος σ' εμένα, μου ανακοίνωσε τηλεφωνικά ότι η αδελφή μου Μαρίνα είχε μόλις πεθάνει από ανακοπή καρδιάς. Τη βρήκε ο ίδιος νεκρή στο μικρό διαμέρισμά της στο Μιλάνο, πεσμένη στο πάτωμα. Δίπλα της ήταν η σύριγγα με τη δόση ηρωίνης που μόλις είχε πάρει – νοθευμένη, όπως αποδείχθηκε». Με το συντελεσμένο ήδη διατυπωμένο από την εισαγωγική παράγραφο και τον χαμό της αδελφής του επικυρωμένο στα 50 της, ο συγγραφέας ανασυνθέτει το παρελθόν και τα κομμάτια του παζλ αρχίζουν να πέφτουν στη θέση τους όταν ξετυλίγεται το οικογενειακό υπόβαθρο: Μια δεσποτική, χειριστική μητέρα η οποία εξαρχής έβλεπε τη Μαρίνα «σαν κακοήθη ασθένεια. Μια αρρώστια. Που της έτρωγε τα σπλάχνα». Ένας πατέρας που δε γνώρισε ποτέ, ένας αδελφός στοργικός («μόνο αυτός με αγαπούσε αληθινά»), όσο και ανήμπορος να ανακόψει την πτώση: «...Δοκίμασα για πρώτη φορά. Όπως κι άλλα κορίτσια της παρέας, για να δω πώς είναι, πώς θα νιώσω. Μου άρεσε. Πολύ. Αυτό το αργό χάσιμο, το βύθισμα, η ξαφνική αίσθηση ελαφρότητας, λες κι ένα αόρατο χέρι έμπαινε μέσα στο σώμα μου και αφαιρούσε τη βαριά πέτρα που πίεζε την καρδιά μου. Σιγά σιγά, χωρίς να το καταλάβω, έγινε το βάλοσάμ μου. Αρχισα να πέφτω όλο και πιο βαθιά στο σκοτάδι».

Η χρήση είναι πάντοτε το σύμπτωμα, ποτέ η ασθένεια, και στις σελίδες του «Τώρα θα μιλήσω εγώ» καταγράφονται με σαφήνεια οι σταθμοί της Μαρίνας στο ακροβατικό τριπ μεταξύ ζωής και θανάτου. Οι διαδρομές ανάμεσα σε Ελλάδα, Ιταλία και Πορτογαλία, το μάταιο πηγαϊνέλα σε θεραπευτικές κοινότητες, («*Η ίδια ιστορία. Για λίγο καθαρή και μετά άκουγα ξαφνικά εκείνη τη φωνή που έλεγε: "Έλα, πάρε με μέσα σου, εγώ θα σε σώσω, θα ξεχάσεις όλα αυτά που σε βασανίζουν"*»), οι λιγοστές, πολύτιμες αναλαμπές ευτυχίας, (μια αυγουσιτιάτικη βόλτα με τη μηχανή στις Σπέτσες, μια βουτιά στην παραλία με τον αδελφό της), οι σχέσεις που δεν ευδοκίμησαν, η νοσηρότητα της σχέσης με τη μητέρα, η συστηματική διάλυση του σώματος, η παθητική παράδοση στα ναρκωτικά, ως μοναδικού μέσου ικανού να καταπραΰνει τον ψυχολογικό της πόνο.

Όπως έχει διατυπώσει ένας άλλος σημαντικός χρονικογράφος του εθισμού, σ' Ιρβιν Γουελς, «ο θάνατος είναι περισσότερο μια διαδικασία παρά ένα γεγονός» και στο υπαρξιακό ντοκουμέντο διάλυσης που συνθέτουν τα εδάφια του βιβλίου, η εμπειρία της τριανταετούς φθοράς της Μαρίνας αναπαρίσταται ζωντανή σαν βίωμα: «*Όταν δεν φοβάσαι τον θάνατο δεν έχεις ανάγκη να πιστεύεις σε κάτι. Ούτε στην οικογένεια ούτε στη φιλία ούτε στον έρωτα. Όσο για τον Θεό, έπαψα να πιστεύω σ' αυτόν όταν άρχισα να τρυπέρμαι. Πού ήταν ο φιλεύσπλαχνος Θεός όταν υπέφερα; Όταν το σώμα μου σφάδαζε από τον πόνο; Όταν κοιμόμουν έρημη στα παγκάκια της Πλατείας Βάθ ή στα σκαλοπάτια του Pantheon στη Ρώμη; Όταν έβλεπα πρεζάκια να πεθαίνουν μπρος στα μάτια μου; Αν όμως πίστευα, όπως εκείνη η υποκρίτρια, στο δικό μου εικονοστάσι θα υπήρχε μόνο μία Αγία: η Ηρωίνη».*

Δεν είναι η πρώτη φορά που ο Χάρης Βλαβιανός καταπάνεται με την πεζογραφία αντλώντας από την προσωπική του μνήμη. Στο «*Το αίμα νερό*» του 2014 αναμετρήθηκε με αμεσότητα με τα φαντάσματα του παρελθόντος. Σήμερα, στον δραματικό αποσπασματικό μονόλογο του «*Τώρα θα μιλήσω εγώ*», δίνει φωνή στην αδελφή του αρνούμενος να κρίνει ή να αναθεματίσει, υφαίνοντας περίτεχνα το πορτρέτο ενός προσώπου του οποίου το απαράμιλλο σθένος και η αβάσταχτη μοναξιά φωτίζονται πιο καθαρά, όταν σωθούν και τα τελευταία κέρματα στην τσέπη. Αυτό είναι το κύκνειο άσμα της Μαρίνας. ■

